

Informační zdroje pro výzkum v ČR

(Informace o výsledku závěrečného vyhodnocení programu INFOZ)

I. Úvod

... aneb malý výlet do historie

Přehled programů na podporu informační infrastruktury výzkumu realizovaných MŠMT

Program podpory	ID	doba realizace	podpora (v mil.Kč)	počet projektů	stěžejní předmět podpory
INFRA I	IF	1995-1997	137,5	47	oborové a lokální sítě, HW, SW, síťové IT služby, systémy a technologie, DB systémy, infozdroje, výpočetní střediska atp.
TEN-34	ID	1996-1997	597,3	17	pátevní síť, celostátní a lokální akademické sítě a síťové služby, SW, HW, DB systémy, výpočetní centra atp.
Rozvoj informační infrastruktury VaV	LB	1998-2000	258,2	53	informační a výpočetní centra, informační služby, ICT a akademické sítě, DB systémy, infozdroje
Informační zdroje pro výzkum a vývoj	LI	2000-2003	596,9	62	infozdroje, informační služby v oborových sítích, digitalizace, služby knihovních a oborových informačních středisek
Informační infrastruktura výzkumu (NPV I)	1N	2004-2008	617,5	36	infozdroje, informační brány, doprovodné informační služby a síťové technologie, digitalizace a on-line zpřístupňování infozdrojů
INFOZ - Informační zdroje pro výzkum	VZ	2009-2011	511,0	18	infozdroje a související informační služby

... jiné formy podpory MŠMT

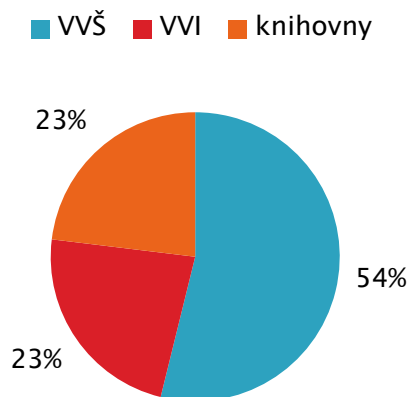
- ▶ **výzkumné záměry na podporu informační infrastruktury VaVal**
 - **Vysokorychlostní síť národního výzkumu a její nové aplikace** (1999-2002, podpora 1 031,7 mil. Kč, příjemcem sdružení CESNET)
 - **Optická síť národního výzkumu a její nové aplikace** (2004-2010, podpora 1 734,0 mil. Kč, příjemcem sdružení CESNET)

- ▶ **mimořádná finanční opatření na podporu EIZ**
 - jednorázová institucionální podpora konkrétních EIZ za účelem zachování kontinuity přístupů pro ČR
 - pro rok 2009 poskytnuto 130 mil. Kč (8 příjemců; 55 EIZ)
 - pro rok 2012 poskytnuto 163 mil. Kč (3 příjemci; 57 EIZ)

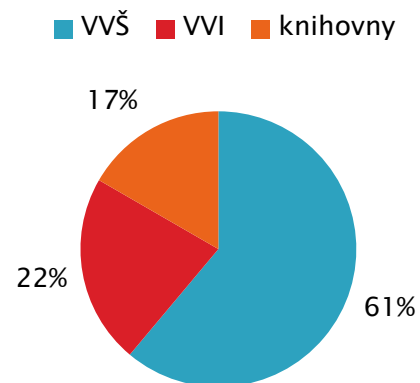
II. Vyhodnocení programu INFOZ

- ▶ doba realizace 2009-2011
- ▶ alokace 450 mil. Kč (navýšení o 14% z rozpočtu MŠMT)
- ▶ podpořeno celkem 18 projektů z 22 přihlášených
(11 projektů - 7 VVŠ, 4 projekty – 3 VVI, 3 projekty – 3 knihovny/2 VVI)

příjemci podpory

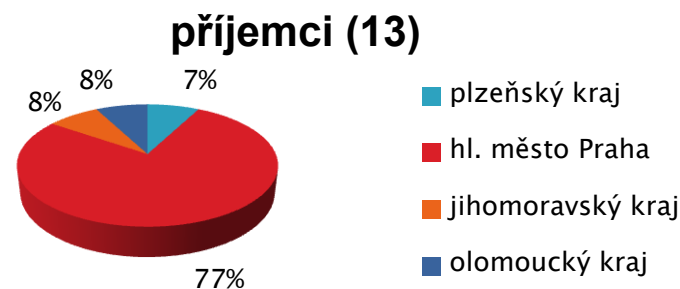
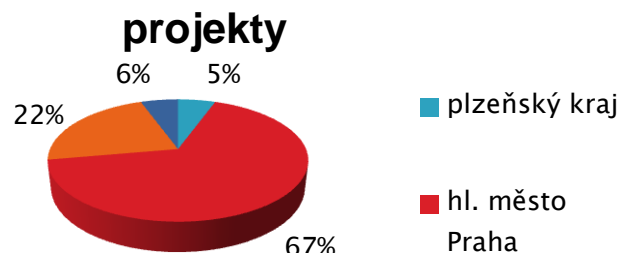

projekty

II. Vyhodnocení programu INFOZ

▶ regionální rozložení

▶ finance

- CUN: 1,074 mil. Kč, z toho podpora 511 mil. Kč (spoluúčast 52,4%)
- 1044,5 mil. Kč na EIZ zahraničních producentů (97,3% nákladů programu), z toho 499,3 mil. Kč z podpory
- 12,2 mil. Kč tvorba a zpřístupnění nových EIZ české provenience
- z toho 3,2 mil. Kč z podpory (1,1%)
- mzdové náklady, cestovné, režie atp. celkem 17,1 mil Kč **(1,6%!)**, z toho z podpory 8,4 mil. Kč

II. Vyhodnocení programu INFOZ

► typy projektů

- vytváření nového EIZ a jeho zpřístupnění (3)
- zajištění přístupu k zakoupeným zdrojům, zpravidla zahraničních producentů

► mimořádné výsledky

- Retrospektivní článková bibliografie české literární vědy (1775-1945) - **RETROBI** (*Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.*)
- Příruční slovník jazyka českého (9 sv. svazků/201 279 hesel) nebo Internetová jazyková příručka v **unikátním on-line souboru 6 okruhů** původních informačních zdrojů **české gramatiky v historickém kontextu** (*oborové bibliografie, plné texty vybraných periodik, on-line podoby historických mluvnic češtiny, lexikální slovníky včetně vyhledávacího prostředí; Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i.,*)
- **modelová řešení** (*nové pojetí a nový modelový způsob pro zpřístupňování gramatik a jazykových příruček, univerzální modelový nástroj pro digitalizaci lístků, konsorciální smluvní modely*)
- **zařazení** jednoho z českých digitálních zdrojů (Manuscriptorium) z produkce NK ČR **k distribuci v mezinárodním prostoru** (EBSCO Discovery System) jako přímý důsledek řešení projektu

II. Vyhodnocení programu INFOZ

▶ cíle splněny

- zachování kontinuity u více než 100 EIZ (včetně zachování slev 30-50%),
- zajištěna náležitá průběžná **aktualizace EIZ**, včetně up-gradů informačních služeb a implementace nových moderních technologií,
- informačně zabezpečeno **široké spektrum vědních oborů** v ČR primárními i sekundárními EIZ, pořízeny **celoplošné licence a multilicence** komplexních **polytematických EIZ**, včetně nových nástrojů pro efektivnější vyhledávání a nových evaluačních nástrojů,
- **on-line** zpřístupnění dalších původních českých a unikátních EIZ

▶ změny oproti očekávání

- **větší koncentrace** ve zpřístupňování EIZ (70/36 → 18 projektů) - vyšší stupeň centralizace (více EIZ/více konsorcií v 1 projektu nebo u 1 příjemce)
- **minimalizace „ostatních nákladů“** (mzdy, cestovné, režie atp. < 2%)
- **větší účast VŠ** (40% → 54%/61%, podíl na využití v průměru nad 70%)
- **minimalizace podílu knihoven** na spotřebovaných nákladech (SVK, KVK, OK celkem1,2-7,6%; NK ČR, KAV, NLK, NTK celkem 3,6 -15,8%)

II. Vyhodnocení programu INFOZ

► přínosy a dopady

- zachování **kontinuity a stabilizace** konsorciálních uskupení v ČR
- **lepší dostupnost** EIZ v ČR (více **plných textů** v ČR, více **on-line** přístupů a **vzdálených přístupů**)
- další **centralizace** u licencí s celostátním pokrytím (méně vícečlenných konsorcií; soustředění k nižšímu počtu koordinátorů/administrátorů)
- další **profilace a specializace** existujících mnohačlenných konsorciálních uskupení v ČR, další **optimalizace** konsorcií (ve složení členů i spektrech zpřístupňovaných EIZ)
- další **profesionalizace a minimalizace týmů** odborníků zajišťující akvizici a administraci existujících velkých konsorciálních uskupení
- další **zhodnocení** výsledků akvizičních vyjednávání **z minulých období**, vč. dalšího zlevnění přístupů většiny pořizovaných EIZ v přepočtu na 1 stažený článek a na 1 uživatele

II. Vyhodnocení programu INFOZ

- **stávající licenční smlouvy** jsou pro ČR **stále ekonomicky** velice **výhodné**, často výrazně výhodnější než nové nabídky producentů (až o 30-50%),
- pro ČR ekonomicky výhodné **zachovat kontinuitu** ve financování dříve vyjednaných licenčních výhod – je však také nezbytná meziroční optimalizace a aktualizace na základě pravidelného vyhodnocování statistik (další zúročení vkládaných prostředků),
- nákladné a celostátně využívané EIZ je **ekonomicky výhodnější** podporovat v ČR **centrálně**,
- povinná **finanční spoluúčast uživatelů** licenčně zpřístupňovaných informačních zdrojů zavazuje uživatele k jejich **efektivnějšímu využívání**,
- pro vyhodnocení statistik je výhodné používat jako **standard systém COUNTER** vzhledem k možnostem jeho uplatnění a poměrně všeobecnému rozšíření – a měl být povinně požadován i od producentů

III. Další formy podpory MŠMT

... současnost ...

- ▶ **Operační program „Výzkum a vývoj pro inovace“ (2007-2013/15)**
 - PO1 a PO2 - okrajově v rámci jednotlivých projektů
 - PO4, výzva 1.4 „**Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem**“ (vyčleněno 10 mld. Kč, podpořeno 29 projektů) – informační infrastruktura VaVal jako nedílná součást infrastruktury pro vzdělávání
 - PO3, výzva 2.3 „**Informační infrastruktury pro VaV**“ (vyčleněno 800 mil. Kč, podpořeny 3 projekty)
 - PO3, výzva 4.3 „**Vybavení odborných vědeckých a oborových knihoven**“ (vyčleněno 700 mil. Kč, jediná cíleně podporuje i EIZ jako hl. předmět podpory)

nejvýznamnější projekty OP VaVpl pro informační infrastrukturu VaVal:

- **VAVINET**- „Informační infrastruktura center VaV“, VUT
- **CERIT-SC** – „CERIT Scientific Clouds“, superpočítačové centrum MU
- centrum excelence „**IT4Innovations**“, VŠB-TUO
- **eIGeR** - „Rozšíření národní informační infrastruktury VaV v regionech“, CESNET) – současně připraven projekt tzv. velké infrastruktury (**program LM**)

III. Další formy podpory MŠMT

... aneb co bude dál...

- ▶ „technická“ novela zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
 - nejen definice infrastruktury – přibudou nové nástroje, včetně možnosti institucionální podpory pro EIZ

- ▶ **nový zákon (?)**

- ▶ **nový program (?)**
 - „*Informace – základ výzkumu*“ (vládní návrh)
 - *zkrácen o 2 roky (tj. na 5 let, 2013-2017)*
 - *omezeny oblasti podpory*
 - *snížena původní alokace (odhad CUN: 1,7 mld. Kč, z toho podpora 1,25 mld. Kč)*
 - *omezen okruh příjemců podpory*

▶ **Děkuji Vám za pozornost!**

Ing. Jana Hakenová

(Odbor programů výzkumu a vývoje MŠMT)

hakenova@msmt.cz

Tel.: 234 811 560